

פרשת תרומה תש"ע זיכרון ואבני המילואים

שמות פרק כה פסוק ז

אבני שהם ואבני מלאים לאפד ולחשן:

רש"י

(ז) **אבני שהם** - שתיים הוצרכו שם לצורך האפוד האמור בואתה תצוה (שמות כח יב): **מלאים** - על

שם שעושים להם בזהב מושב כמין גומא ונותנין האבן שם למלאות הגומא, קרויים אבני מלאים, ומקום המושב קרוי משבצות: **לאפוד ולחשן** - אבני שהם לאפוד, ואבני המלאים לחשן, וחשן ואפוד מפורשים בואתה תצוה, והם מיני תכשיט:

שמות פרק כח

(ט) וְלָקַחְתָּ אֶת שְׁתֵּי אַבְנֵי שֹהַם וּפְתַחְתָּ עֲלֵיהֶם שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: (י) שֵׁשָׁה מְשֻׁמֵּתִים עַל הָאֶבֶן הָאֶחָת וְאֵת שְׁמוֹת הַשֵּׁשָׁה הַנּוֹתָרִים עַל הָאֶבֶן הַשֵּׁנִית כְּתוּבֵי אֲדָמָה: (יא) מַעֲשֵׂה חֶרֶשׁ אֶבֶן פְּתוּחֵי חוֹתֶם תִּפְתַּח אֶת שְׁתֵּי הָאַבְנִים עַל שְׁמֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִסִּבַּת מְשַׁבְּצוֹת זָהָב תַּעֲשֶׂה אֹתָם: (יב) וְשִׁמְתָּ אֶת שְׁתֵּי הָאַבְנִים עַל כְּתֹפֶת הָאֶפֶד אַבְנֵי זָכָרָן לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל וְנִשְׂא אֲהָרָן אֶת שְׁמוֹתֶם לְפָנָי יִקְנֹק עַל שְׁתֵּי כְּתֹפֵי לְזָכָרָן: ...

(י) **כתולדותם** - כסדר שנולדו ראובן שמעון לוי יהודה דן נפתלי, על האחת, ועל השניה גד אשר יששכר זבולן יוסף בנימין מלא, שכן הוא כתוב במקום תולדתו, עשרים וחמש אותיות בכל אחת ואחת: (יב) **לזכרון** - שיראה הקב"ה השבטים כתובים לפניו ויזכור צדקתם: (כא) **איש על שמו** - כסדר תולדותם סדר האבנים, אודם לראובן, פטדה לשמעון, וכן כלם:

(כא) וְהָאַבְנִים תִּהְיֶינָה עַל שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל שְׁתֵּים עָשָׂרָה עַל שְׁמוֹתֶם פְּתוּחֵי חוֹתֶם אִישׁ עַל שְׁמוֹ תִּהְיֶינָה לְשֵׁנֵי עֶשֶׂר שֶׁבֶט: ...
(כט) וְנִשְׂא אֲהָרָן אֶת שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּחֹשֶׁן הַמִּשְׁפָּט עַל לְבוֹ בְּבֹאֹ אֶל הַקֹּדֶשׁ לְזָכָרָן לְפָנָי יִקְנֹק תִּמְיֵד:

שמות פרק יג

(א) וַיְדַבֵּר יְקֹנֵק אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר: (ב) קִדְשׁ לִי כָל בְּכוֹר פֶּטֶר כָּל רֶחֶם בְּבְנֵי יִשְׂרָאֵל בְּאֲדָם וּבַבְּהֵמָה לִי הוּא:

רש"י

(ב) **פטר כל רחם** - שפתח את הרחם תחלה, כמו (משלי יז יד) פוטר מים ראשית מדון, וכן (תהלים כב ח) יפטירו בשפה, יפתחו שפתים: **לי הוא** - לעצמי קניתיים על ידי שהכיתי בכורי מצרים:

שמות פרק יט פסוק ו

וְאִתְּם תִּהְיוּ לִי מִמְּלַכַת כְּהֲנִים וְגוֹי קְדוֹשׁ אֱלֹהֵי הַדְּבָרִים אֲשֶׁר תִּדְבַּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:

רש"י

(ו) **ואתם תהיו לי ממלכת כהנים** - שרים כמה דאת אמר (שמואל ב' ח יח) ובני דוד כהנים היו: **אלה הדברים** - לא פחות ולא יותר:

Rabbi Brovender's Shiur is sponsored by Dr. Bernard & Robin Cohen

Visit www.atid.org/shiur for audio recordings, Podcasts, or to sign-up to receive sources in advance.

Visit www.WebYeshiva.org to sign up for Rabbi Brovender's fully interactive, online Yeshiva.

ספר מי השילוח - פרשת בא

קדש לי כל בכור כו' באדם ובבהמה, ענין אדם מורה על החכמה ומחשבה שבמוח כי זה הוא עיקר צורת האדם, ובהמה היינו כח המעשה, והנה הש"י צוה לקדש ולצרף שתיהן המעשה והמחשבה, ואז יהיה צורת האדם בשלימות מבורר ברצון הש"י, וע"ז נאמר אדם ובהמה תושיע ה'. כי אדם הוא המחשבה, ובהמה רומז על המעשה, והנה מרע"ה הוא ה"י חכמות כל ישראל וכל כחו ה"י בזה היינו המוח והמחשבה להיות הש"י נגדו תמיד, וע"כ כל התורה מדברת העיקר במעשים לפועל היינו שגם המעשה יהי' כך מזוכך כהמחשבה ולזה עשה מר"ה המשכן, כי מקומו היה בצורת אדם בעומק הלב והמשכן ה"י יכול להתפרק ולהנשא למקום אחר. וחכמת שהע"ה ה"י במעשים ע"כ בנה בית הבחירה במקום קבוע, וספר משלי שעשה מדבר עיקר בישרת הלב והמחשבה שיכוננו:

קדש לי כל בכור כו' ויאמר משה זכור כו'. ולא יאכל חמץ, באור הענין למה אמר משה לישראל תחילה פרשת מצות קודם פ' בכור שציוה לו הקב"ה לאמור להם הפרשה הזאת כדי להיות ברור ונקי מתאות, כי בהטיפה של בכור התגברות התאוה שולטת, וזה ענין קדש לי כל בכור אך מרע"ה ידע כי אין באפשרות להשמר מתאוה הזאת, רק אם יהיה האדם תחילה בהיר ונקי מתאות אכילה, שאם האדם נקי בקבלותיו אז גם השפעותיו מבוררים, כי הצוואר המקבל מכוון נגד ברית המעור, על זאת הכוונה אמר להם תחילה פרשת מצה קודם פרשת בכור:

שמות פרק כט

(לח) וְזֶה אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה עַל הַמִּזְבֵּחַ כְּבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה שְׁנַיִם לַיּוֹם תָּמִיד: (לט) אֶת הַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד תַּעֲשֶׂה בַבֶּקֶר וְאֶת הַכֶּבֶשׂ הַשֵּׁנִי תַעֲשֶׂה בֵּין הָעֲרֵבִים: (מ) וְעֶשְׂרֵן סֹלֶת בָּלוּל בְּשֶׁמֶן קְתִיב רִבַּע הַהֵיךְ וְנִסְךְ רִבְעִית הַהֵיךְ יַיִן לְכֶבֶשׂ הָאֶחָד: (מא) וְאֶת הַכֶּבֶשׂ הַשֵּׁנִי תַעֲשֶׂה בֵּין הָעֲרֵבִים כְּמִנְחַת הַבֶּקֶר וְכִנְסָפָה תַעֲשֶׂה לָּהּ לְרִיחַ נִיחֹחַ אֲשֶׁה לִיקְנֹק: (מב) עֲלֹת תָּמִיד לְדֹרֹתֵיכֶם פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד לִפְנֵי יְקִנֹּק אֲשֶׁר אֲנֹעַד לָכֶם שָׁמָּה לְדַבֵּר אֵלֶיךָ שָׁם: (מג) וְנִעַדְתִּי שָׁמָּה לְבָנֵי יִשְׂרָאֵל וְנִקְדַּשׁ בְּכַבְדִּי: (מד) וְקִדְשִׁתִּי אֶת אֹהֶל מוֹעֵד וְאֶת הַמִּזְבֵּחַ וְאֶת אֹהֶרֶן וְאֶת בְּנָיו אֲקַדֵּשׁ לְכַהֵן לִי:

רש"י

(מ) **ועשרון סולת** - עשירית האיפה, ארבעים ושלוש ביצים וחומש ביצה: **בשמן כתית** - לא לחובה נאמר כתית אלא להכשיר, לפי שנאמר (לעיל כז כ) כתית למאור, ומשמע למאור ולא למנחות, יכול לפסלו למנחות, תלמוד לומר כאן כתית, ולא נאמר (שמות כז כ) כתית למאור אלא למעט מנחות שאין צריך כתית, שאף הטחון בריחים כשר בהן: **רבע ההין** - שלשה לוגין: **ונסך** - לספלים, כמו ששינוי במסכת סוכה (מח א) שני ספלים של כסף היו בראש המזבח, ומנוקבים כמין שני חוטמין דקים, נותן היין לתוכו והוא מקלח ויוצא דרך החוטם ונופל על גג המזבח, ומשם יורד לשיתין במזבח בית עולמים, ובמזבח הנחשת יורד מן המזבח לארץ: (מא) **לריח ניחוח** - על המנחה נאמר, שמנחת נסכים כולה כליל, וסדר הקרבתן האיברים בתחלה ואחר כך המנחה, שנאמר (ויקרא כג לז) עולה ומנחה: (מב) **תמיד** - מיום אל יום, ולא יפסיק יום בינתיים: **אשר אועד לכם** - כשאקבע מועד לדבר אליך שם אקבענו לבא. ויש מרבותינו למדים מכאן, שמעל מזבח הנחשת היה הקב"ה מדבר עם משה משהוקם המשכן, ויש אומרים מעל הכפרת, כמו שנאמר (שמות כה כב) ודברתי אתך מעל הכפורת, ואשר אועד לכם האמור כאן אינו אמור על המזבח, אלא על אהל מועד הנזכר במקרא: (מג) **ונועדתי שמה** - אתועד עמם בדבור, כמלך הקובע מקום מועד לדבר עם עבדיו שם: **ונקדש** - המשכן: **בכבודי** - שתשרה שכינתי בו. ומדרש אגדה אל תקרי בכבודי, אלא [בכבודי], במכובדים שלי, כאן רמז לו מיתת בני אהרן ביום הקמתו, וזהו שאמר משה (ויקרא יג) הוא אשר דבר ה' לאמר בקרובי אקדש, והיכן דבר, ונקדש בכבודי: